

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 16.01.2003 г. за свидетелствата за правоспособност на авиационния персонал

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 22.11.2022 г. - 22.12.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #7218-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: Акт на министър

Тип вносител: Национално

Основната цел на промените е да се прецизират текстовете в наредбата с оглед избягване на дублиране на норми с изискванията на Регламент (ЕС) 2015/340[1] и Регламент (ЕС) № 1178/2011[2]. С проекта се правят също така промени в разпоредбите, регламентиращи правомощията на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД „ГВА“) за лицензиране на авиационния персонал, свидетелствата за правоспособност на персонала за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при УВД (ATSEPL) и свидетелствата за правоспособност на координатор по УВД (CATM), както и в разпоредбите относно оценяването на нивото на владеенето на език. С проекта използваните в наредбата термини и определения се съобразяват с термините и определенията в правото на Европейския съюз.

Конкретните предложения за промени в наредбата са следните:

В чл. 1 текстовете на т. 3 и т. 4 се изменят като се посочва, че в свидетелства за правоспособност на лицата от авиационния персонал се вписват разрешения. С предложението се прецизира обхвата на наредбата, регламентиран в чл. 1, тъй като и понастоящем в действащата наредба се уреждат различни видове разрешения и процеса на вписването им в различните видове свидетелства за правоспособност.

В чл. 2, т. 7 са посочени лицата, които извършват техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение. С предложението аббревиатурата за тези лица в наредбата „ATSEPL“ се заменя с правилната аббревиатура – „ATSEP“, която се използва в приложимото право на

Европейския съюз и в частност – Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/373[3].

В чл. 12 на действащата наредба е предвидено, когато притежателят на свидетелство за правоспособност упражнява правата си в Република България, срокът на свидетелството за медицинска годност, издадено без ограничения, да може да се продължи веднъж за 45 дни, но не повече от срока на валидност на свидетелството за правоспособност. Целта е да се уточни, че това продължаване може да е в рамките на срока на валидност на свидетелството за правоспособност.

В чл. 16 и чл. 17, ал. 1 терминът „психотропни вещества“ се заменя с „психоактивни вещества“. По този начин наредбата се съобразява с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/373 и с § 3, т. 81 от Допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване, тъй като и в двата нормативни акта се използва термина „психоактивни вещества“.

В чл. 24, ал. 1 се предлага действащата алинея да се раздели на три точки, като се посочат трите вида структури, които предоставят обучение за придобиване на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения. В чл. 24, ал. 1, т. 3 е уточнено, че координатори по УВД и асистент-координатори на полети се обучават в организация за обучение в сертифициран доставчик на аеронавигационно обслужване, тъй като няма изисквания в европейското законодателство за одобрение от компетентен орган на организацията за обучение на персонала, свързан с аеронавигационното обслужване и в обхвата на Наредба № 1. Плановите за обучение и курсовете на координаторите по УВД и асистент-координаторите на полети се предлага да се одобряват от ГД „ГВА“, като в съответните раздели на наредбата е предвиден и обхвата на обучението по отделните видове свидетелства и разрешения.

В чл. 25а - 25г се предлагат промени, които да съобразят наредбата с европейското законодателство, с приемливите средства за съответствие, издадени от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз и с Приложение I към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване. Промените целят намаляване на излишната административна тежест в процеса на оценяването на нивото на владеенето на език на авиационния персонал. В текстовете се въвежда термина „събеседване/оценяване“, вместо „изпитващи и/или оценяващи“, с оглед съобразяване на наредбата с посочените актове.

В чл. 25а, ал. 2 се отменя т. 8, която изисква изпитният езиков център да осигурява обучението и провеждането на изпита да се извършва от различни специалисти, като изпитващите и оценяващите специалисти нямат право да изпитват и оценяват лица, които те са обучавали езиково през последните 3 години. Предложението произтича от обстоятелството, че изпълнението на изискването по отношение на оценяването лице и на преподавателите не може да се изпълни.

С проекта се предлага отмяната на чл. 25а, ал. 3, тъй като възможността за сключване на договор за осигуряване на специалисти от друга организация се урежда в предложеното изменение на чл. 25а, ал. 1, т. 7.

В чл. 25в, ал. 1 и ал. 2 се предлага ГД „ГВА“ да одобрява квалификацията на персонала (изпитващи/събеседващи и оценяващи) в рамките на органа за оценка на владеенето на език, а не самия персонал, каквато е уредбата понастоящем. Чрез въвеждане на одобряването на квалификацията на персонала на органа за оценка на владеенето на език ще се постигне намаляване на административната тежест за органите за оценка на владеенето на езика. Изменението няма да доведе до намаляване на безопасността в гражданското въздухоплаване, тъй като в рамките на надзора, който ГД „ГВА“ упражнява върху органите за оценка на владеенето на езика, ГД „ГВА“ ще предвижда мерки при установяване на несъответствие при наемането на персонал. Поради тази нова уредба се предлага и отмяната на ал. 3, която урежда отказа на ГД „ГВА“ за одобрение на изпитващите или оценяващите специалисти.

В чл. 25г, ал. 2 се предлага отмяна на т. 3. С предложението от документа, удостоверяващ нивото на езикова квалификация, се предлага да отпадне крайният срок за следващия изпит или уведомяване за отпадането на необходимостта от следващ изпит. Отпадането се предлага, тъй като в регламентите на Европейския съюз няма изискване тази информация да се посочва в документа, удостоверяващ нивото на езикова квалификация.

В чл. 25г, ал. 4 в т. 1, 2 и 3 са заличени текстове, дефиниращи нивата на владеене на български и/или английски език, които се присъждат от изпитния езиков център, тъй като нивата са уредени в Регламент (ЕС) 2015/340.

В чл. 25г се предлага отмяната на ал. 9 и ал. 10, тъй като процедурата на обжалване на резултатите, получени в изпитния езиков център, съгласно АТСО.Б.040 от Регламент № 2015/340 се одобрява от ГД „ГВА“. В посочените алинеи освен това не са уредени всички хипотези, в които засегнато лице може да обжалва тези резултати.

В Раздел II „Правомощия на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ от Глава първа „Общи положения“ на Част първа „Обща част“ – промените са с цел уеднаквяване на терминологията и изискванията на наредбата с Регламент (ЕС) 2015/340. В тази връзка се предлага ГД „ГВА“ да „одобрява плановете за обучение и курсовете за обучение“, вместо както досега – „програмите за обучение“. Действащата към момента уредба стеснява обхвата на одобряваните от ГД „ГВА“ документи, а с предложението наредбата ще се приведе в съответствие с определение 28 и т. АТСО.Г.055 от Регламент (ЕС) 2015/340, в които се използват термините „курс за обучение“ и „планове за обучение“.

С чл. 27, ал. 1, т. 23 се предлага ГД „ГВА“ да одобрява квалификацията на персонала на изпитните езикови центрове, вместо както е към момента – да одобрява изпитващите и оценяващите специалисти. Промяната е аналогична на предложението за изменение на чл. 25в, ал. 1 и ал. 2, като подробни мотиви са посочени в частта от доклада относно изменението на чл. 25в, ал. 1 и 2.

В Глава седемнадесета „Свидетелство за правоспособност на персонал за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при УВД“, в раздели II, III и IV се предлагат следните промени:

В действащия текст на чл. 393 е предвидено, че „свидетелствата за правоспособност ATSEPL са три степени, както следва“, а се предлага текстът да се измени, така: „в свидетелствата за правоспособност ATSEPL се вписват три степени, както следва“. Предложението произтича от обстоятелството, че не самите свидетелства имат степени, а правата, които оправомощават лицата да извършват определени дейности, са с различни степени.

В чл. 394, ал. 2 след думите „впишат ограничения по“ се добавя „разрешения за“, което пояснява смисъла на ограниченията, т.е. това не са ограничения в техническите системи, а в разрешенията на персонала, който ги обслужва.

Предлага се отмяната на т. 3 от чл. 402, тъй като нормата повтаря по съдържание разпоредбата на т. 2 от същия член.

Създава се нов чл. 407б в Раздел I, Общи положения на Глава осемнадесета, който е идентичен с действащия текст на ал. 3 на чл. 408 от Раздел II на Глава осемнадесета. Текстът предвижда на притежателите на свидетелство за правоспособност на ръководител полети, свидетелство за правоспособност за любител пилот (PPL) инструктор или свидетелство за пилот (CPL/ATPL), ГД „ГВА“ да издава свидетелство за CATM без преминаване на курс за основно обучение за CATM по чл. 405, ал. 4 и ал. 5. Промяната се предлага, тъй като систематичното място на текста е в Раздел I Общи положения, защото текстът регламентира общо изискване за посочените три вида свидетелства.

Първото изменение в чл. 408, ал. 1 е в т. 2, като се предлага да отпадне препратката към чл. 405, ал. 5 от наредбата, в която са уредени общите изисквания по отношение на учебните предмети, които курсът за основно обучение на координатори по УВД трябва да съдържа. Тази препратка е неправилна, тъй като нормата на чл. 408, ал. 1 регламентира изискванията, които кандидатите трябва да покрият, за да получат разрешение AFIS, като учебните предмети, по които трябва да покажат знания са детайлно уредени в чл. 409, ал. 2 от наредбата.

В чл. 408, ал. 1 се предлага да бъде отменена т. 3, която въвежда изискването кандидатът за придобиване на разрешение - летищно полетно-информационно обслужване (AFIS) към свидетелство за правоспособност на координатор по УВД (CATM) успешно да е завършил обучение на работно място най-малко в продължение на 120 часа или 2 месеца под ръководството на правоспособен координатор по УВД с разрешение AFIS. Подробните изисквания за обучението, което следва да преминат кандидатите за разрешение AFIS към орган за ОВД към момента са уредени в чл. 409а, ал. 1. Поради тази причина систематичното място на изискването за преминато обучение на работното място към орган за ОВД е в чл. 409а, а не както е в действащата наредба - в чл. 408, ал. 1.

Предлага се отмяната и на ал. 3 на чл. 408, тъй като разпоредбата съдържа общо изискване по отношение на свидетелствата за правоспособност за координатор по УВД без разграничение на вписаното разрешение. Общата уредба относно свидетелствата за правоспособност за координатор по УВД за всички видове разрешения се съдържа в Раздел I, Общи положения на Глава осемнадесета,

Свидетелство за правоспособност на координатор по УВД – CATM. Затова и както се посочва по-горе в доклада тази уредба се предлага да бъде включена в новосъздадения чл. 407б.

В Раздел III Разрешение към свидетелство за правоспособност на координатор по УВД (CATM) – Полетно-информационно обслужване (FIS) на Глава осемнадесета Свидетелство за правоспособност на координатор по УВД – CATM са направени аналогични промени. В основния текст на чл. 411, ал. 1 се предлага замяната на думата „придобиване“ с „вписване“. Изменението се налага поради това, че придобиването на разрешение включва процеса на обучение, докато в този текст от наредбата се регламентира самото вписване на разрешението в свидетелството за правоспособност. Отделно такава е и уредбата в Регламент 2015/340.

В ал. 1 на чл. 411 се премахва т. 3, тъй като текстът на т. 3 се съдържа в предложената за изменение ал. 2 на чл. 412а. С действащата към момента т. 3 на ал. 1 на чл. 411 се поставя изискване кандидатът за придобиване на разрешение FIS да е завършил обучение на работното място в продължение на 120 часа или 2 (два) месеца под ръководството на правоспособен координатор по УВД. Това изискване доразвива поставеното с т. 2 на нормата условие кандидатът да е преминал обучение за дадената квалификация в АУЦ. Подробните изисквания за обучението, което следва да преминат кандидатите за разрешение FIS към орган за ОВД към момента са уредени в чл. 412а, ал. 1. Поради тази причина систематичното място на изискването за преминато обучение на работното място към орган за ОВД е в чл. 412а, а не както е в действащата наредба в чл. 411, ал. 1.

Предлага се отмяната на ал. 2 от чл. 411, тъй като тя дава право на координатор по УВД с вписано разрешение FIS да предоставя полетно-информационно и аварийно-оповестително обслужване в района си на отговорност. Нормата на чл. 411, ал. 1 урежда изискванията, на които трябва да отговаря кандидатът за разрешение FIS, докато ал. 2 дефинира правомощията, които има този специалист. С оглед на това систематичното място на ал. 2 не е в чл. 411 и се предлага отмяната ѝ.

В заглавието на Раздел IV Разрешения към свидетелство за правоспособност на координатор по УВД (CATM) - Планиране и разпределение на въздушното пространство (ASM), Организация на потоците въздушно движение (ATFM), Глава осемнадесета думите „планиране и разпределение“ се заменят с „управление“, а думата „организация“ се заменя с „управление“ с цел постигане на съответствие на терминологията на наредбата с Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 година за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе.

В Раздел IV, Глава осемнадесета в чл. 414, ал. 1 се правят следните изменения:

В основния текст думата „придобиване“ се заменя с „вписване“ за уеднаквяване с промените в чл. 411, ал. 1, като мотиви за изменението са посочени в частта от доклада относно предложеното изменение на чл. 411, ал. 1.

В т. 1 на чл. 414, ал. 1 думите „е притежавал“ се заменят с „притежава“ за прецизиране на изискването към кандидатите, свързано с опита им като

ръководители на полети. Свидетелството за правоспособност на ръководител полети е безсрочно (само разрешенията към него са с определен срок) и предложената промяна изключва хипотезата в случай, че свидетелството за правоспособност е отнето.

Точка 2 на чл. 414, ал. 1 се изменя, като се конкретизира кои видове координатори трябва да преминат съответното обучение. Изменението внася яснота в текста. Другото изменение в текста е свързано със замяна на думите „теоретичен курс и практическо обучение“ с „курс“ с оглед постигане на съответствие с определение 28 за курс за обучение на Регламент 2015/340.

В т. 3 на чл. 414, ал. 1 думата „координатор“ се заменя с „инструктор“ за поправка на неточности и грешки в действащата наредба.

В чл. 415, в ал. 1-3 думата „придобиване“ се заменя с „вписване“ за уеднаквяване с промените в чл. 411, ал. 1, като мотиви за изменението са посочени в частта от доклада относно предложеното изменение на чл. 411, ал. 1.

В чл. 416 думите „и/или SAR“ се заличават, тъй като изискванията по отношение на свидетелство за правоспособност на координатор по търсене и спасяване SAR са уредени в Глава двадесета Свидетелство за правоспособност на координатор по търсене и спасяване (SAR). Видно от самото заглавие на Раздел IV Разрешения към свидетелство за правоспособност на координатор по УВД (CATM) - Планиране и разпределение на въздушното пространство (ASM), Организация на потоците въздушно движение (ATFM) на Глава осемнадесета в конкретния раздел се урежда реда за вписване на разрешения ASM и ATFM в свидетелството за правоспособност, не и за вписване на разрешение SAR.

В чл. 422, ал. 2 думите „центърът за ОВД, органът или работното място, за които“ се заменят с „органът за ОВД, за който“ с оглед синхронизиране на терминологията с тази на Регламент 2017/373, определение 21.

В т. 1 на чл. 425 след думите „срока на“ се добавя „валидност на“ за уточняване на изискването. В т. 2 на разпоредбата думите „пред ГД „ГВА“ се заменят с „в орган за оценка на владееенето на език“ с цел прецизиране на изискването по отношение органа, провеждащ оценката за владееене на език. Това произтича и от подхода в европейското законодателство относно ролята на компетентния орган да извършва надзор на сертифицираните/ одобрените органи за оценка на владееенето на език. За гарантиране на независимостта на надзора, компетентният орган следва да не взема участие в дейностите за оценяване на владееенето на език. В допълнение, в т. 2 думите „публикуван на интернет страницата на“ се заменят с „одобрен от“, с което се конкретизира кой е отговорен за поддържането на актуалността на този документ.

С проекта се предлага отмяната на следните разпоредби от Наредбата № 27 от 31.03.2000 г. за авиационните учебни центрове (Наредба № 27): чл. 19, ал. 1, т. 4, чл. 23, чл. 52, чл. 52а, чл. 52б, чл. 52в, чл. 60, ал. 4, т. 4, както и т. 7 в § 1 от Допълнителните разпоредби, т. 61-86 и т. 179-182 от Приложение № 1, т. 050-056 и 058-059 от Приложение № 2, които уреждат обучението в АУЦ на специалистите по

обслужване на въздушното движение (комуникация, навигация, обзор и управление на въздушното движение), включително програмите за обучение, видовете обучение – преходно обучение, обучение на работното място, продължаващото обучение. Тази материя е уредена в Регламент (ЕС) 2015/340, въвеждащ общи европейски изисквания за персонала по обслужване на въздушното движение. С този мотив се предлага изключване на аеронавигационния персонал от обхвата на Наредба № 27. По аналогичен начин на по-ранен етап са изключени и друг вид летателен персонал.

С проекта се предлага създаване на образец на заявление в Приложение № 7 „Заявление за издаване/ вписване на квалификационен клас/ подквалификационен клас/ преиздаване/ подмяна/ замяна/ премахване на ограничения на свидетелство за правоспособност за ТО (AML)“. Мотивите за предложението са продиктувани от това, че в действащата Наредба № 1, липсва такова заявление, а в чл. 43, ал. 1 на Раздел IV от Глава първа на наредбата е посочено, че заявленията са по образци, установени в Приложение № 7.

За прилагането на наредбата не са необходими финансови или други средства и тя няма да окаже въздействие върху държавния бюджет.

Предлаганият проект на наредба не е свързан с въвеждане на изисквания на директиви на Европейския съюз, поради което не е изготвяна и към този доклад не се прилага таблица за съответствието с правото на Европейския съюз. Проектът на акт е свързан с приемането на мерки на национално ниво, необходими за изпълнение и прилагане на Регламент (ЕС) 2015/340 и Регламент (ЕС) № 1178/2011, както и отмяната на част от разпоредбите на наредбата, поради новосъздадени норми в посочените регламенти на ЕС. Проектът на наредба е съгласуван в рамките на Работна група 9 „Транспортна политика“, тъй като с проекта на наредба се приемат мерки на национално ниво за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/340 и Регламент (ЕС) № 1178/2011.

Проектът на наредбата бе публикуван на електронната страница на Министерството на транспорта и съобщенията, както и на Портала за обществени консултации, съгласно изискванията на чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове.

[1] Регламент (ЕС) 2015/340 на Комисията от 20 февруари 2015 година за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка със свидетелствата за правоспособност и други свидетелства и сертификати на ръководители на полети съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета, за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 на Комисията и за отмяна на Регламент (ЕС) № 805/2011 на Комисията

[2] Регламент (ЕС) № 1178/2011 на Комисията от 3 ноември 2011 година за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка с екипажите на въздухоплавателни средства в гражданското въздухоплаване в

съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета

[3] Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/373 на Комисията от 1 март 2017 година за определяне на общи изисквания за доставчиците на услуги и надзора при управлението на въздушното движение/аеронавигационното обслужване и други мрежови функции за управление на въздушното движение, за отмяна на Регламент (ЕО) № 482/2008 и на регламенти за изпълнение (ЕС) № 1034/2011, (ЕС) № 1035/2011 и (ЕС) 2016/1377, както и за изменение на Регламент (ЕС) № 677/2011

Лице за контакт: Ралица Кьосева Главен юрисконсулт Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" Тел.: 02/937-1072 E-mail: rkyoseva@caa.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Мотиви към Проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 16.01.2003 г. за свидетелствата за правоспособност на авиационния персонал - вер. 1.0 | 22.11.2022](#)

[Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 16.01.2003 г. за свидетелствата за правоспособност на авиационния персонал - вер. 1.0 | 22.11.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 22.11.2022

Приключване на консултацията - 22.12.2022

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.